

Nr ŻNG.8361.251.2015

DECYZJA Nr 95/2015

Na podstawie art. 40a ust.1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2015r. Dz. U. poz. 678 z późn. zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.)

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej:

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wymierza przedsiębiorcy **Pawłowi Dobrukowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: RIWIERA Paweł Dobruk Skorochów 10, 48-300 Nysa, NIP: 7542117334, karę pieniężną w wysokości 500,00 zł** (słownie złotych: pięćset 00/100) **z tytułu wprowadzenia do obrotu 2 partii potraw pod nazwą: „Fasolka po bretońsku” oraz „Bogracz”, oferowanych do sprzedaży w Restauracji „Riwiera” Skorochów 10, 48-300 Nysa, nieodpowiadających jakości handlowej** z uwagi na:

1. nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, **wyказu składników oraz nazwy lub imienia i nazwiska producenta** przedmiotowych wyrobów, wbrew postanowieniom zawartym w art. 44 ust.1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1924/2006 i (WE) Nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) Nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011r. Nr 304, s.18 z późn. zm.), w związku z § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015r. poz. 29 z późn. zm.);

2. nieuwidocznienie informacji o składnikach alergennych obecnych w gotowych potrawach wbrew postanowieniom zawartym w art. 44 ust.1 lit. a w związku z art. 9 ust. 1 lit. c wyżej cytowanego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r.

Uzasadnienie:

W dniach 18 - 21.08.2015 r na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr ŻNG-251/2015 z dnia 18.08.2015 r., przeprowadzono czynności kontrolne w Restauracji „Riwiera” Skorochów 10, 48-300 Nysa, należącej do przedsiębiorcy Pawła Dobruka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: RIWIERA Paweł Dobruk Skorochów 10, 48-300 Nysa. (zwanego dalej: „Stroną”).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących aktów prawnych:

- art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi

- zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE. L z 2004r. Nr 165 s.1 z późn. zm.),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2015 Dz. U. poz. 678 z późn. zm.) (zwanej dalej: „*ustawą o jakości handlowej*”),
- art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2013r., Dz. U. z 2014r. poz. 148 z późn. zm.) (zwanej dalej: „*ustawą o Inspekcji Handlowej*”).

W dniu 18.08.2015r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „OWIHH”) występując w charakterze konsumentów dokonali zakupu potraw oferowanych w cenniku baru, a mianowicie:

- 1 porcji potrawy pod nazwą: „Fasolka po bretońsku” w cenie 10,00 zł za porcję,
- 1 porcji potrawy pod nazwą „Bogracz” w cenie 10,00 zł za porcję.

Przedmiotowe potrawy zostały przygotowane przez przedsiębiorcę Pawła Dobruk, na zamówienie inspektorów z półproduktów garmażeryjnych głęboko mrożonych, wyprodukowanych przez PPHU Gaw – Pol Gawłowski Jerzy, 44-164 Kleszczów ul. Szkolna 3.

Po ujawnieniu charakteru służbowego inspektorzy dokonali oceny prawidłowości oznakowania oraz rzetelności przekazywanych konsumentom informacji o sprzedawanych potrawach. Kontrolą zostały objęte wymienione wyżej potrawy pochodzące z zakupu kontrolnego, to jest:

- „Fasolka po bretońsku” – w uwidocznionym cenniku baru podano wyłącznie nazwę bez uwzględnienia składników zastosowanych do jej produkcji oraz nazwy lub imienia i nazwiska producenta,
- „Bogracz” - w uwidocznionym cenniku baru podano wyłącznie nazwę bez uwzględnienia składników zastosowanych do jej produkcji oraz nazwy lub imienia i nazwiska producenta.

Ponadto po przeanalizowaniu oznakowania opakowań jednostkowych przedmiotowych wyrobów stwierdzono, że w kontrolowanych potrawach występują składniki, które mogą powodować alergie lub reakcje nietolerancji, a informacja o tym fakcie nie została udostępniona konsumentowi.

Powyższe ustalenia zostały udokumentowane w protokole kontroli oraz załączniku Nr 3 do protokołu kontroli. Przedmiotowe dokumenty zostały bez uwag podpisane i odebrane przez *Stronę*.

W dniu 16.11.2015r. OWIHH zawiadomił *Stronę* o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej z art. 40a ust.1 pkt 3 *ustawy o jakości handlowej*. Ponadto OWIHH poinformował *Stronę*, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, przysługuje jej na podstawie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.) prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Mając na uwadze zapewnienie ciągłości postępowania administracyjnego OWIHH wyznaczył *Stronie* termin 10 dni do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie. W dniu 26.11.2015 r. *Strona* poinformowała OWIHH o wielkości osiągniętego przychodu za rok 2014 oraz zwróciła się z prośbą o nałożenie jak najniższej kary.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 2002 r. Nr 31, str. 1 z późn. zm.) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem Nr 178/2002*”), podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania, dystrybucji zgodność żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Ustawa o jakości handlowej w art. 4 ust. 1 stanowi, że **wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania** oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Zgodnie z art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości handlowej*, przez **jakość handlową** należy rozumieć cechy **artykułu rolno-spożywczego** dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz **wymagania wynikające** ze sposobu produkcji, opakowania, **prezentacji** i **oznakowania**, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Obowiązek przekazywania danych szczegółowych na temat żywności oferowanej do sprzedaży konsumentom finalnym bez opakowania w tym również wyrobów kulinarnych reguluje art. 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1924/2006 i (WE) Nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) Nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011r., Nr 304, s. 18 z późn. zm.) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem PEiR (UE) Nr 1169/2011*”) oraz § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015r. poz. 29 z późn. zm.) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”).

Wykaz składników oraz nazwa lub firma podmiotu działającego na rynku spożywczym zgodnie z art. 44 ust. 1 lit.b, w związku z art. 9 ust. 1 lit. b i h *rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1169/2011* należą do danych szczegółowych, których podanie nie jest obowiązkowe chyba, że państwo członkowskie przyjmie przepisy krajowe zawierające wymóg przekazywania części lub wszystkich danych szczegółowych. Przepisem krajowym nakładającym obowiązek podawania konsumentowi finalnemu informacji w zakresie nazwy albo imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników jest § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 *rozporządzenia w sprawie znakowania*. W myśl § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 *rozporządzenia w sprawie znakowania* nazwę albo imię i nazwisko producenta oraz wykaz składników podaje się w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowania, pakowanych na życzenie konsumenta finalnego lub pakowanych do bezzwłocznej sprzedaży.

Ponadto zgodnie z § 19 ust. 2 *rozporządzenia w sprawie znakowania* wykaz składników podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Przepisy *rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1169/2011* zawierają wykaz danych szczegółowych, których podanie jest obowiązkowe. Art. 44 ust. 1 lit. a *rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1169/2011*, stanowi, iż w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży, przekazanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia jest obowiązkowe. Artykuł 9 ust. 1 lit. c *rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1169/2011* nakłada obowiązek podania w oznakowaniu produktu następujących danych szczegółowych: „wszelkie składniki lub substancje pomocnicze w przetwórstwie wymienione w załączniku II lub uzyskane z substancji lub produktów wymienionych w załączniku II, powodujące alergie lub reakcje nietolerancji, użyte przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie”.

Biorąc pod uwagę powyższe OWIiH uznał, iż *Strona* naruszyła przepisy prawa żywnościowego i była odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu wyrobów kulinarnych nie odpowiadających jakości handlowej w rozumieniu art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości handlowej*.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 zdanie trzecie *rozporządzenia Nr 178/2002* państwa członkowskie

ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Zgodnie z art. 40a ust. 5 *OWIIH* przy ustaleniu wysokości kary uwzględnił: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

1. Stopień szkodliwości czynu, polegającego na niewidocznieniu w miejscu sprzedaży nazwy lub imienia i nazwiska producenta, wykazu składników oraz informacji o obecnych w gotowych potrawach substancjach alergennych *OWIIH* ocenił jako **wysoki**. Kwestionowane potrawy zostały przygotowane na zamówienie konsumentów z półproduktów garmażeryjnych. *Strona* posiadała opakowania produktów, na których producent podał informacje w zakresie wykazu składników oraz substancji alergennych obecnych w produktach. W związku z powyższym *OWIIH* stwierdza, że to do obowiązków *Strony* należało uwidocznienie tych informacji dla konsumentów. Konsument ma prawo do pełnej i rzetelnej informacji o potrawie bez podejmowania dodatkowych działań w celu uzyskania tych informacji np. od osoby obsługującej. Istotnymi informacjami dla ochrony zdrowia i życia konsumenta jest wskazanie obecności składników alergennych występujących w gotowych potrawach.

Wszelkie składniki lub substancje pomocnicze użyte przy wytworzeniu lub przygotowaniu żywności, powodujące alergie lub reakcje nietolerancji, mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia. Nie uwidocznienie w miejscu sprzedaży pełnych informacji o potrawach uniemożliwia konsumentowi dokonanie świadomego wyboru produktu zgodnego z jego oczekiwaniami.

2. OWIIH ocenił **zakres naruszenia** jako **wysoki**, bowiem brak informacji o nazwie lub imieniu i nazwisku producenta, składnikach potraw oraz o obecności w gotowych produktach substancji alergennych narusza w istotny sposób interes konsumentów. Do obowiązków *Strony* jako podmiotu działającego na rynku spożywczym należało uwidocznienie konsumentom ww. informacji zwłaszcza, że producent uwidoczniał na opakowaniach jednostkowych tych wyrobów wymagane informacje. *Strona* nie przekazując rzetelnych informacji o oferowanych potrawach, uniemożliwiła konsumentom dokonania świadomego wyboru potrawy, który spełnia ich oczekiwania oraz nie wywoła negatywnych skutków zdrowotnych.

3. Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, *OWIIH* ustalił, iż *Strona* po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej.

4. Wielkość obrotów i przychodu *Strony* określa pozycję przedsiębiorcy na rynku i pozwala na dostosowanie wymiaru kary do jego możliwości przyczyniając się do osiągnięcia funkcji prewencyjnej kary. *Strona* w toku postępowania administracyjnego pismem z dnia 26.11.2015r przekazała informację o wysokości osiągniętego przychodu w 2014 roku, który z prowadzonej działalności pozarolniczej wyniósł 111587,58zł. Ponadto *Strona* w przesłanym piśmie oświadczyła, iż placówka gastronomiczna działa wyłącznie w okresie sezonu letniego.

Po przeanalizowaniu powyższej informacji *OWIIH* uznał *Stronę* za mikroprzedsiębiorcę.

5. Ostatnią przesłanką którą *OWIIH* wziął pod uwagę przy ustalaniu kary pieniężnej jest **wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych**. Wprowadzone do obrotu handlowego 2 partie wyrobów nieodpowiadających jakości handlowej w zakresie oznakowania produktu o wartości 20,00zł. Wartość ta jest nieznaczna i nie stanowi okoliczności do podwyższenia wysokości kary.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej maksymalna wysokość kary za wprowadzanie do obrotu artykułów rolno – spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, mogłaby wynieść pięciokrotną wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie zakwestionowanych artykułów rolno – spożywczych do obrotu, nie mniej jednak niż 500 zł. Nałożona kara stanowi zatem wartość minimalną, przewidzianą zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. *OWIIH* uwzględniając poziom szkody grożącej potencjalnym nabywcom uznał, iż kara w kwocie określonej w sentencji decyzji mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach i jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, a także spełni swoją funkcję prewencyjną.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 *ustawy o jakości handlowej* karę pieniężną, stanowiącą dochód budżetu państwa, *Strona* powinna wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu numer **39 1010 1401 0013 4222 3100 0000** NBP Oddział Okręgowy Opole **w terminie 30 dni** od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej

Zygmunt Jurczak

Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

1. Na podstawie art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.) od decyzji przysługuje Stronie odwołanie w terminie 14 dni, do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, 00-950 Warszawa, Plac Powstańców Warszawy 1, za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, 45-068 Opole, ul. 1 Maja 1.
2. Zgodnie z art. 40 a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych (tekst jednolity z 2015r. Dz. U. poz. 678 z późn. zm.) do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2015r. Dz. U. poz. 613 z późn. zm.).
3. Zgodnie z art. 16 § 1 Kodeks postępowania administracyjnego decyzja ostateczna to decyzja, od której nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

1. Paweł Dobruk
Skorochów 10
48-300 Nysa
2. a/a
3. B/A w/m

GS